

RĪGĀ

2022. gada 25. aprīlī
Nr. 1-24/062_e

**Satiksmes ministrijai
Zemkopības ministrijai
Finanšu ministrijai
Patērētāju tiesību aizsardzības centram
Ceļu satiksmes drošības direkcijai**
Paziņošanai e-adresē

Informācijai:
Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai

**Saeimas Tautsaimniecības, agrārās,
vides un reģionālās politikas komisijai**
Paziņošanai e-adresē

Par normatīvo aktu izmaiņām saistībā ar transportlīdzekļa
īpašnieka maiņu reorganizācijas gadījumā

Latvijas Finanšu nozares asociācija aicina atbildīgās institūcijas rast normatīvajos aktos risinājumu, lai mazinātu kopējo administratīvo slogu, kas saistīts ar transportlīdzekļu pārreģistrēšanu komersanta, tai skaitā finanšu iestādes, reorganizācijas gadījumā. Reorganizācija vienlaikus var skart ne tikai juridisko personu, bet arī patērētāju intereses, piemēram, ja līzings sabiedrība (transportlīdzekļa īpašnieks) tiek reorganizēta, personai (transportlīdzekļa turētājs) varētu veidoties pirmstermiņa nodokļu maksājuma pienākums un citi pienākumi, lai gan pēc būtības transportlīdzekļa lietotājam citādi nekā nemainās. Traktortehnikas gadījumā jāveic arī salīdzināšana, kas, piemēram, līzings sabiedrības reorganizācijas gadījumā radītu būtisku un grūti pamatojamu slogu tūkstošiem traktortehnikas lietotāju.

Ceļu satiksmes likuma 10.panta 1.³ daļa noteic, ka pārreģistrēšana jāveic piecu dienu laikā pēc tam, kad mainās transportlīdzekļa reģistrācijas apliecībā norādītais īpašnieks. Ministru kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumi Nr.1080 "Transportlīdzekļu reģistrācijas noteikumi" un Ministru kabineta 2017.gada 6.jūnija noteikumiem Nr. 313 "Traktortehnikas un tās piekabes reģistrācijas noteikumi" noteic, ka par katru transportlīdzekli atsevišķi iesniedzams iesniegums, pievienojot arī reģistrācijas apliecību (sabiedrībā saukta par "tehnisko pasi"). Rezultātā tiek saņemta jauna reģistrācijas apliecība. Par katru no šīm darbībām paredzēta maksa (apmēram 28 eiro par vienību). Papildu saskaņā ar Transportlīdzekļu ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likuma 5.panta otro daļu un 13.panta 3.¹ daļu jāveic nodokļa ārpus kārtas samaksa.

Reorganizācijas process ir stingri regulēts Komerclikumā un attiecīgie lēmumi tiek reģistrēti Uzņēmumu reģistrā. Reorganizācijas gadījumā transportlīdzekļu skaits var sasniegt vairākus simtus un pat desmitus tūkstošus. Praksē identificējamās divas situācijas par reorganizāciju:

- tiek pieņemts biznesa lēmums un tā rezultātā tiek reorganizēts īpašnieks tādā veidā, ka jaunā juridiskā persona ir transportlīdzekļa īpašnieks;
- tiek reorganizēta finanšu iestāde, kas kreditējusi transportlīdzekļa iegādi vai nodrošinājusi tā lietošanu (operatīvais lizings) un tādēļ ir norādīta kā īpašnieks, kā rezultātā transportlīdzekļa turētājam, ar kuru reorganizācijai nav nekāda sakara, jāveic papildu maksājumi, t.sk. nodokļa maksājumi.

Otrā gadījuma iestāšanās var veidot situāciju, ka **5 darba dienu laikā pārreģistrācijas darbības jāveic desmitiem tūkstošiem transportlīdzekļu un/vai personu, kas var ietvert arī tehnikas atvešanu uzrādīšanai. Turklāt šāda reorganizācija bez turētāju aktīvas darbības nemaz nebūtu faktiski iespējama.**

Lai risinātu minēto problēmu, ierosinām veikt šādas izmaiņas normatīvajos aktos:

Normatīvais akts	Spēkā esošā redakcija	Grozījumi
Ministru kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumi Nr.1080 "Transportlīdzekļu reģistrācijas noteikumi"	<p>4. Reģistrējot transportlīdzekli vai numurēto agregātu vai piešķirot transportlīdzeklim valsts reģistrācijas numura zīmes, CSDD izsniedz vienu no šādiem stingrās uzskaites reģistrācijas dokumentiem:</p> <p>4.1. transportlīdzekļa reģistrācijas apliecību (turpmāk – reģistrācijas apliecība) atbilstoši reģistrācijas apliecības aprakstam (1. pielikums); [...]</p> <p>49. Lai reģistrētu transportlīdzekļa īpašnieka maiņu, reorganizējot juridisko personu, iesniedz: 49.1. iesniegumu; <u>49.2. reģistrācijas apliecību;</u> 49.3. tā dokumenta kopiju (uzrādot oriģinālu), kas apliecina transportlīdzekļa piederību pēc reorganizācijas.</p>	<p>Mērķis ir noteikt, ka iesniegt visus dokumentus pārreģistrēšanai var ar vienu iesniegumu, nav obligāti jāpievieno reģistrācijas apliecība vai jāizņem jauna, ja vien nepastāv noteikti izņēmuma gadījumi.</p> <p>Papildināt 49.1. apakšpunktu ar tekstu šādā redakcijā: "par visiem transportlīdzekļiem kopā"</p> <p>Svītrot 49.2.apakšpunktu.</p> <p>Papildināt 49.3. apakšpunktu ar tekstu šādā redakcijā: "vai Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra lēmumu par reorganizācijas pabeigšanu".</p> <p>Papildināt ar 49.1 punktu šādā redakcijā: "49.1 Pēc tam, kad reģistrēta transportlīdzekļa īpašnieka maiņa saskaņā ar Noteikumu 49. punktu, jauna reģistrācijas apliecība saņemama ne vēlāk kā līdz nākamajai valsts tehniskajai apskatei vai līdz transportlīdzekļa izvešanai vai lietošanai ārpus valsts.</p>

		Līdz dienai, kad tiek izsniegta jauna reģistrācijas apliecība, ir derīga iepriekš izsniegtā reģistrācijas apliecība.”
Ministru kabineta 2017.gada 6.jūnija noteikumiem Nr.313 “Traktortehnikas un tās piekaves reģistrācijas noteikumi”	<p>“48. Reģistrējot traktortehnikas vai tās piekaves īpašnieka maiņu juridiskas personas reorganizācijas gadījumā, uzrāda traktortehniku vai tās piekabi tehnisko datu salīdzināšanai un aģentūrā iesniedz:</p> <p>48.1. iesniegumu;</p> <p>48.2. reģistrācijas apliecību;</p> <p>48.3. īpašuma tiesības apliecinājošu dokumentu vai Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra lēmumu par reorganizāciju.”</p>	<p>Izteikt 48.punktu šādā redakcijā:</p> <p>“48. Reģistrējot traktortehnikas vai tās piekaves īpašnieka maiņu juridiskas personas reorganizācijas gadījumā, uzrāda traktortehniku vai tās piekabi tehnisko datu salīdzināšanai, ja kopš pēdējās uzrādīšanas ir pagājuši vairāk kā 5 gadi un aģentūrā iesniedz iesniegumu par visiem transportlīdzekļiem, kā arī īpašuma tiesības apliecinājošu dokumentu vai Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra lēmumu par reorganizācijas pabeigšanu. Pēc tam, kad reģistrēta transportlīdzekļa īpašnieka maiņa, reorganizējot juridisko personu, jauna reģistrācijas apliecība saņemam ne vēlāk kā līdz nākamajai valsts tehniskajai apskatei vai līdz transportlīdzekļa izvešanai vai lietošanai ārpus valsts. Līdz dienai, kad tiek izsniegta jauna reģistrācijas apliecība, ir derīga iepriekš izsniegtā reģistrācijas apliecība.”</p>
Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likums	<p>“5.pants. Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa maksāšana</p> <p>(2) Transportlīdzekļa valsts tehnisko apskati, Latvijā agrāk neregistrēta transportlīdzekļa reģistrāciju, īpašnieka maiņas reģistrāciju, turētāja reģistrāciju, transportlīdzekļa pārbūves reģistrāciju, no uzskaites noņemta transportlīdzekļa atkārtotu reģistrāciju, kā arī transportlīdzekļa noņemšanu no uzskaites</p>	<p>Grozījumu mērķis – pasargāt transportlīdzekļa lietotāju no tā tiesību aizskāruma, kad īpašnieks tiek reorganizēts. Transportlīdzekļa lietošanu (ekspluatāciju) tas nekādā veidā neietekmē un neskar.</p> <p>Papildināt 5.pantu ar 2.¹ daļu šādā redakcijā:</p>

	<p>atsavināšanai Latvijā vai izvešanai vai transportlīdzekļa reģistrācijas pārtraukšanu uz laiku, nododot numura zīmes, Ceļu satiksmes drošības direkcija neveic, ja nav samaksāts nodoklis šajā pantā noteiktajā apmērā par kārtējo kalendāro gadu un par iepriekšējiem kalendārajiem gadiem gadījumā, kad iepriekšējos kalendārajos gados transportlīdzeklis ir bijis reģistrēts Latvijā.</p> <p>13.pants. Uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa maksāšana</p> <p>(3¹) Ja taksācijas periodā tiek reģistrēta transportlīdzekļa īpašnieka vai turētāja maiņa vai transportlīdzeklis tiek noņemts no uzskaites atsavināšanai Latvijā vai izvešanai no Latvijas, vai tiek pārtraukta transportlīdzekļa reģistrācija uz laiku, nododot numura zīmes, nodokļa maksātājs pirms minēto darbību veikšanas samaksā uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokli par iepriekšējiem taksācijas periodiem, ja tas nav bijis samaksāts, un par periodu līdz minēto darbību veikšanai attiecīgajā taksācijas periodā, ieskaitot to mēnesi, kurā tiek veiktas šīs darbības.</p>	<p>“(2¹) Šā panta otrās daļas ierobežojums neattiecas uz transportlīdzekļa, kuram ir reģistrēts gan īpašnieks, gan turētājs, <u>īpašnieka maiņu īpašnieka reorganizācijas gadījumā</u>, ja šis īpašnieks ir kredītiestāde vai tās filiāle vai kapitālsabiedrība, kura saņēmusi speciālo atļauju (licenci) patērētāju kredīšanas pakalpojumu sniegšanai, ir kreditējusi minētā transportlīdzekļa iegādi vai <u>iegādājusies nodošanai lietošanā turētājam</u>, un to apliecina minētās finanšu iestādes izsniegts rakstveida apliecinājums Ceļu satiksmes drošības direkcijai par to, ka tiek veikta īpašnieka reorganizācija un tā skar viņam piederošos transportlīdzekļus.”</p> <p>Papildināt 13.pantu ar 3.7 daļu šādā redakcijā “(3⁷) Šā panta 3.¹ daļas prasība neattiecas uz transportlīdzekļa, kuram ir reģistrēts gan īpašnieks, gan turētājs, <u>īpašnieka maiņu īpašnieka reorganizācijas gadījumā</u>, ja īpašnieks - kredītiestāde vai tās filiāle vai kapitālsabiedrība, kura saņēmusi speciālo atļauju (licenci) patērētāju kredīšanas pakalpojumu sniegšanai, ir kreditējusi minētā transportlīdzekļa iegādi vai <u>iegādājusies nodošanai lietošanā turētājam</u>, un to apliecina šīs iestādes izsniegts rakstveida apliecinājums Ceļu satiksmes drošības direkcijai par to, ka tiek veikta īpašnieka reorganizācija un</p>
--	---	--

		tā skar viņam piederošos transportlīdzekļus.”
Ceļu satiksmes likums	10.panta 1. ³ daļas 1.punkts: “1) piecu dienu laikā, ja mainās transportlīdzekļa reģistrācijas apliecībā norādītais īpašnieks (turētājs, valdītājs) vai kaut viens no uzskaites tehniskajiem datiem;”	Papildināt 10.panta 1. ³ daļu 1. ¹ punktu šādā redakcijā: “1 ¹) 30 dienu laikā, ja šīs daļas 1.punktā minētais gadījums ir juridiskās personas – transportlīdzekļa īpašnieka – reorganizācija”. Šāds termiņš ir noteikts, piemēram, Lietuvā. Uzskatām, ka nozīmīgu reorganizāciju gadījumā 5 dienu termiņš ir acīmredzami nesamērīgs.

Pēc mūsu ieskatiem, būtu apsverama arī attiecīgo maksas pakalpojumu **cenrāžu pārskatīšana**. Juridisko personu reorganizācijas gadījumā maksāt pilnu nodevas summu nebūtu pamatoti. Tas rada būtisku slogu uzņēmumu reorganizācijai, kas ir svarīga labvēlīgai un konkurētspējīgai uzņēmējdarbības videi un tautsaimniecības attīstībai. Šādos masveida pārreģistrācijas gadījumos būtu pamatoti noteikt kopējās summas maksimālos griestus (līdzīga pieeja atrodama Zemesgrāmatu likuma 107.pantā attiecībā uz cita veida pārreģistrācijas darbībām). Piemēram, līzinga sabiedrības reorganizācijas gadījumā šādas izmaksas varētu sasniegt līdz pat 400 000 – 800 000 euro. Tādēļ atbilstoši un proporcionāli būtu noteikt maksimālos griestus (vienus vai vairākus) maksājumam, ko maksā par īpašnieka maiņas reģistrāciju.

Minētās izmaiņas pozitīvi ietekmētu biznesa vidi, ļaujot uzņēmumiem plānot un īstenot savu uzņēmējdarbību, vadoties no efektivitātes un biznesa attīstības apsvērumiem, neesot ierobežotiem ar nesamērīgu administratīvo izdevumu slogu.

Nemot vērā iepriekšminēto, aicinām **2022.gada 13.maijā plkst. 11.00** uz attālināto sanākumi, lai apspriestu tālākos soļus un iespējamās risinājumus. Saiti nosūtīsim e-pastā. Lūdzam informēt par atbildīgajām personām.

Vēršam uzmanību, ka minēto problēmu risināšanu lūdzam veikt iespējami operatīvi, ņemot vērā iespējamās reorganizācijas, kas var būtiski ietekmēt komersantus un patērētājus. Vienlaikus lūdzam sākt diskusiju, vai vidējā termiņā būtu panākams, ka īpašnieka maiņas reģistrāciju nesasaistītu ar jaunas reģistrācijas apliecības saņemšanu, ja vien tāda vēl nebūtu izsniegta. Ja transportlīdzeklis būtu jāizmanto ārpus valsts, šādu apliecību izņemtu pēc nepieciešamības.

Ar cieņu

valdes priekšsēdētāja

Sanita Bajāre

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR
DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU